

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Att. Direktør Jens Peter Jacobsen

14. december 2010

J.nr.10/11321

SS/LP/ht/ng

Høringer over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

DTU har med brev af 10. november 2010 samt ved brev af 25. november 2010 modtaget forslag til ændring af lov om universiteter i høring. Det fremgår af de fremsendte dokumenter, at yderligere forslag til ændringslov vil blive fremsendt i takt med, at de politiske aftaler indgås. DTU skal som en biting udtrykke sin forundring over denne høringsmetodik der indebærer, at man som høringspart ikke har fuldt overblik over de samlede foreslåede ændringer i den rammelov, der regulerer universitetets virksomhed.

Høringsbrev af 10. november 2010

Grundlæggende er det DTU's opfattelse, at der med DTU-loven og siden universitetsreformen er taget væsentlige skridt i retning af at skabe universiteter med større autonomi, herunder ikke mindst med etableringen af uafhængige bestyrelser og enstrengt ledelsesstruktur. Der er forsat på en lang række områder behov for, at universiteterne får bedre mulighed for at agere som selvstændige institutioner med autonomi i udførelsen af opgaverne inden for deres kompetenceområder: Uddannelse, forskning, forskningsbaseret myndighedsbetjening og innovation. Som påpeget af Evalueringspanelet (og anført i lovforslagets generelle bemærkninger) bør der derfor implementeres en "højttillidsstrategi" fra politisk hold, således at politikerne sætter strategiske mål for landet, og universiteterne overlades ansvaret for at forfølge målene og selvsagt stå til ansvar for om de nås.

Danmark bevæger sig tilsyneladende langsomt, men sikkert tilbage, således at de frihedsgrader, der blev skabt for DTU i 2001 og i 2003 for de øvrige universiteter, nu går mod en mere centralistisk planøkonomisk linje. Forslaget om, at universitetet i vedtægten skal redegøre for sin opfattelse af god universitetsledelse, er et tydeligt eksempel på dette. Hvad der på det enkelte universitet herefter skal opfattes som god universitetsledelse bliver et centraliseret ministeransvar. Det finder DTU er en meget uheldig tilgang til Evalueringspanelets "højttillidsstrategi". Som universitet er DTU ikke voldsomt optaget af, at der udvises "blind" tillid. Til maksimal udvikling af universitetet ser vi derimod meget gerne, at der gives universitetet store frihedsgrader - ikke til at sætte alle mål, mange af de væsentlige bør tværtimod fremgå af udviklingskontrakten; men frihed til at forfølge målene og en ansvarsfuld opfølgning, der dokumenterer målopfyldelsen.

DTU finder, at det er helt nødvendigt at lovgiver respekterer, hvad det indebærer, at universiteterne allerede med den eksisterende universitetslov (og før den DTU-loven) er givet selveje. Forslagene vedr. selvejerapporten viser, at trangen til at harmonisere for ensgørelsens skyld og til at gribe ind i universi-

teternes egne dispositioner er større end viljen til at gå i dialog med universiteterne om, hvordan de i endnu højere grad kan bidrage til overordnede politiske målsætninger, f.eks. også om sikring af muligheder for at opnå administrative rationaliseringsgevinster. Det kommer til udtryk ved de tilsyneladende ændrede regler for aktstykker, ved indgrebet i muligheden for at tilrettelægge en effektiv økonomistyring og ved etableringen af mulighed for, at ministeren gennem et pålæg til bestyrelsen skal forholde sig direkte til valget af institutionsrevisor.

Med ændringsforslagets bestemmelser om udpegning af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, organisation, medinddragelse og medbestemmelse, individuel forskningsfrihed og ændrede regnskabsregler, er der samlet set tale om en bevægelse væk fra udgangspunktet i 2003-universitetsloven om større autonomi til universiteterne i retning mod en yderligere statslig kontrol over og detailstyring af universiteterne. Altså en bevægelse i den forkerte retning. Denne opfattelse deles af Akademisk Råd på DTU.

I det omfang tendenserne til detailregulering forøges, må det forventes, at interessen fra eksterne bestyrelsesmedlemmer til at bruge tid og kraft på bestyrelsesarbejdet vil blive reduceret. Det vurderes som skadeligt - ikke kun for universiteterne, men for samfundet.

Bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode

DTU anser det som udtryk for "good governance", at der er en adskillelse mellem det organ, der indstiller (på DTU bestyrelsen) udefrakommende bestyrelsesmedlemmer og det organ, der foretager udpegningen (på DTU repræsentantskabet). Af lovforslaget synes det at fremgå, at bestyrelsen (alene) kan udgøre det udpegende organ, men ikke at bestyrelsen (alene) kan udgøre det indstillende organ. Da det ikke kan være tilsigtet, at der skal være forskel på om bestyrelsen har rollen som indstillende eller udpegende, skal DTU påpege behovet for, at bemærkningerne bringes til at afspejle dette. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at valg af medlemmer til hhv. det indstillende og det udpegende organ ikke må ske af bestyrelsen alene. Det er en forudsætning for DTU, at dette krav kan opfyldes ved, at f.eks. repræsentantskabet høres om nedsættelsen af de to organer i forbindelse med vedtægtsudarbejdelsen.

Det er for DTU helt afgørende, at reglerne om den nærmere procedure for indstilling og udpegning af de udefrakommende medlemmer tilrettelægges således, at det også fremover reelt bliver muligt at rekruttere højt kvalificerede kandidater til bestyrelsen. Man skal her gøre sig klart, at udpegning af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer er en meget kompliceret proces, hvor en række faktorer skal iagttages. Ud over de indlysende faktorer i form af, at der skal være et kompetencematch mellem universitetets behov, de øvrige udefrakommende bestyrelsesmedlemmer og den enkelte potentielle kandidat, så skal den enkelte kandidat også personligt være indstillet på at indgå i en sammenhæng, hvor vedkommendes tilsagn om at ville indgå skal afgives til andre end dem, der har kompetencen til at udpege. Der eksisterer således en risiko for, at den enkelte kandidat bliver afvist med deraf følgende tab af personlig og faglig prestige. Skal denne proces foregå i fuld offentlighed, må det forventes, at dette vil have en negativ indflydelse på hvem, der vil indgå i processen, og således medvirke til, at de udefrakommende medlemmer rekrutteres blandt dem, der har mindst at miste ved en afvisning i det offentlige rum. Det må derfor ikke komme til, at det indstillende eller udpegende organ åbent skal argumentere for et fravalg.

For at universiteterne kan rekruttere professionelle bestyrelsesmedlemmer på et højt niveau til gavn for universitetets ledelse og udvikling, skal DTU derfor påpege behovet for, at offentligheden omkring

indstilling og udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer begrænses til en offentliggørelse af den søgte profil og en efterfølgende offentliggørelse af hvilke medlemmer, der er udpeget i.f.t. profilerne. Dette vil sikre den fornødne transparens om de enkelte medlemmer.

Endvidere er DTU af den opfattelse, at det må betvivles om en proces, hvor alle skal kunne stille forslag om udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, kan siges at være udtryk for "good governance". Ud over at processen principielt set indebærer en uheldig forskelsbehandling mellem de interne medlemmer og de udefrakommende medlemmer (der jo ikke tilsvarende kan medvirke ved opstilling af kandidater til de medarbejder- og studentervalgte medlemmer), så indebærer processen også, at interessegrupper eller ansatte og studerende fra et andet universitet kan stille forslag om medlemmer til DTU's bestyrelse. Udpeges et medlem med en klar interessegruppe som forslagsstiller, vil det være vanskeligt at opfatte et sådant medlem som uafhængigt i dennes virke i bestyrelsen.

I forhold til forslaget om (nr.11, stk. 2, nr. 3), at universitetet i vedtægten skal fastlægge om udpegning af et bestyrelsesmedlem midt i en periode sker for den resterende periode eller for en nærmere fastlagt periode, skal DTU foreslå, at der gives mulighed for i vedtægten at fastlægge, at udpegningsperiodens længde kan fastlægges i det konkrete tilfælde. Baggrunden for forslaget er at skabe mulighed for fleksibilitet for universitetet, idet der kan være behov for at tilpasse udpegningsperioden i.f.t. det nye medlems muligheder og universitetets behov i.f.t. den samlede bestyrelses kompetence.

I tråd med lovforslagets understregning af behovet for medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende, samt ligeledes i tråd med, at universitetsloven i regnskabsmæssig forstand er at opfatte som en "områdelov" skal DTU stille forslag om, at man indarbejder en bestemmelse, hvoraf det fremgår, at alle bestyrelsesmedlemmer kan modtage samme honorar. Der eksisterer i dag mulighed for at honorere de udefrakommende medlemmer efter reglerne om særskilt vederlag, og tilsvarende medarbejderne i.h.t. det statslige overenskomsts system, hvorimod der ikke eksisterer mulighed for at honorere de studerende. Det er DTU's opfattelse, at alle tre grupper bærer samme ansvar, skal yde samme indsats og alene bør varetage det samlede universitets interesser og ikke særinteresser, hvorfor de også må honoreres efter samme regler og på samme niveau. Et niveau, der efter de nugældende regler for de udefrakommende medlemmers honorar, skal godkendes af ministeriet.

Organisatoriske frihedsgrader

DTU finder det positivt, at universiteternes muligheder for at tilrettelægge egen struktur øges. Som det fremgår af kommentarerne i øvrigt, bør disse udvidede frihedsgrader dog ikke give anledning til, at princippet om den enstrengede ledelsesstruktur udvandes. DTU noterer sig i den forbindelse med tilfredshed den foreslåede præcisering af, at kompetence udgår fra rektor.

Forskningsfrihed

DTU er tilhænger af forskningsfriheden, kerer sig om den og har ikke set eksempler på, at denne har været knægtet hverken af "principal investigators", institutledelser eller af universitetsledelser i forhold til enkeltforskere eller forskningsgrupper. DTU finder således at forskningsfriheden, således som den er - og siden 1993 har været - kodificeret i universitetsloven (§17, stk. 2) udgør en helt tilfredsstillende regulering af et spørgsmål, der i ophedede teoretiske diskussioner kan fylde meget, men som i det daglige viser sig at kunne administreres fuldt forsvarligt af og i forhold til den dedikerede forsker, der ønsker at frembringe nye videnskabelige erkendelser til gavn for samfundet, universitetet og forskeren selv. Denne opfattelse understøttes da også af Evalueringspanelets rapport, der anfører, at panelet kun har hørt om få eksempler på anvendelse af den i § 17, stk. 2 anførte ret for en institutleder

til at kunne pålægge sine medarbejdere at udføre bestemte opgaver, ligesom det af lovforslagets generelle bemærkninger fremgår, at Evalueringspanelet konkluderer, at der i praksis ikke er begrænsninger af forskningsfriheden. DTU finder derfor principielt, at en ændring af § 17, stk. 2 er udtryk for en helt overdreven reaktion fra lovgivers side på et i praksis - og veldokumenteret - ikke eksisterende problem.

Hertil kommer, at den foreslåede ændring af forskningsfriheden, ved dels at sætte en (ikke nærmere defineret) tidsmæssig grænse for instruktionsbeføjelsen, dels ved at slå fast, at forskning ikke behøver at være inden for universitetets strategi, men blot skal være inden for universitetets profil (igen uden af betydningen af dette er defineret), er udformet på en sådan måde, at den:

1. Reelt set underminerer, at en "principal investigator" kan påtage sig forskningsforpligtelser i.f.t. en ekstern finansieringsgiver (EU, fond eller virksomhed m.fl.),
2. Indebærer, at der ikke kan gribes ind over for forskningsaktiviteter, der ligger uden for det enkelte instituts forskningsstrategi, -fokus eller -kompetence eller som vedrører aktiviteter, der kan skade universitetets og Danmarks omdømme,
3. Gøre det vanskeligt for universiteterne at påtage sig beredskabsfunktioner som led i varetagelsen af forskningsbaseret myndighedsbetjening,
4. Forvirrer udviklingskontrakten som et virksomt instrument, der fremadrettet kan anvendes som udtryk for den generelle politiske målsætning for universiteterne,
5. Skaber uklarhed om i hvilket omfang en forsker kan pålægges at udføre yderligere forskningsbaseret undervisning, og endelig
6. Ikke forholder forskningsfriheden i forhold til de projektansøgninger den enkelte forsker udarbejder, indsender og opnår ekstern finansiering af.

Ad 1. "Principal investigator" påtager sig en række forpligtelser over for eksterne bevillingsgivere, herunder at forske i det projekt, der er givet finansiering til, fremdrift i forhold til projektplanen og typisk offentliggørelse af resultaterne. Ved at de forskere som "principal investigator" skal samarbejde med, principielt kan undlade at deltage fuldt i projektet med henvisning til sin individuelle forskningsfrihed, vil det gøre det umuligt for "principal investigators" effektivt og dygtigt at lede de pågældende projekter.

Ad 2. Hvis den i lovforslaget anførte individuelle forskningsfrihed opfattes af en eller flere forskere i absolut forstand kan hverken en "principal investigator", institutleder, dekan eller rektor gribe ind i forhold til forskning uden for universitetets strategi, så længe den er inden for universitetets profil. Det indebærer for et teknisk universitet, at man ikke vil kunne stoppe forskning i f.eks. atomkraft, som ud fra et nationalt perspektiv p.t. ikke forekommer relevant og prioriteret, eller eksempelvis forskning i våbensystemer, der let kan reproduceres og distribueres. Det synes også umuligt at undgå, at forskere kan foranstalte forsøg med højerestående dyr, hvor forsøget muligvis er opstillet dyreetisk forsvarligt, men hvor udførelsen vil kunne udgøre en trussel for universitetets (og landets) omdømme.

Ad 3. DTU har omfattende aktiviteter inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening, og universitetets videnskabelige medarbejdere indgår i denne sammenhæng i en række beredskabsfunktioner. Det sker f.eks. i forhold til udbrud af smitsomme sygdomme hos dyr og disse sygdommes evt. spredning til mennesker så som fugleinfluenza og svineinfluenza. En forsker bør i disse situationer ikke, med henvisning til sin forskningsfrihed, have en teoretisk mulighed for at undlade at medvirke

fuldt ud i disse beredskabsfunktioner, selv hvor disse måtte strække sig over lang tid. Er det muligt kan universiteterne ikke indgå aftaler med sektorministerier om forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Ad 4-5. Udviklingskontrakten anvendes fra politisk hold til at sætte generelle mål for universiteternes udvikling over en længere årrække. Målene er imidlertid ofte af mere kvantitativ karakter i form af, at universitetet skal optage så mange studerende, producere så mange videnskabelige artikler, eller opnå så stor ekstern finansiering fra EU. De videnskabelige medarbejdere har en nøgleposition i.f.t. stort set alle mål i udviklingskontrakten, og deres medvirken er afgørende for opfyldelsen af målene. Hvis universitet ikke har mulighed for at pålægge forskere at medvirke til opfyldelsen af målene, får den i forvejen ikke juridisk bindende aftale er skær af et fjernt ideal, som universiteterne kun halvhjertet kan forfølge.

Ad 6. Lovforslagets individuelle forskningsfrihed fremstår meget absolut og dermed meget fjernt fra den virkelige verden, hvor forskere udformer projektansøgninger, sender disse og opnår ekstern finansiering. Ved at modtage ekstern finansiering har forskeren så at sige deponeret sin individuelle forskningsfrihed i den periode, som projektet løber. Dette må også gælde for den ph.d.-studerende, der siger ja til et stipendium, hvis forudsætning er en betydelig ekstern finansiering. Som lovforslaget er udformet, synes ovenstående momenter ikke at være inddraget.

På den baggrund er det DTU's opfattelse, at den foreslåede ændring af reglerne om forskningsfrihed udgør et grundlæggende skift, der i sin yderste konsekvens kan gøre det umuligt for "principal investigators", institutledere og universiteter at påtage sig forpligtelser i.f.t. ministerier, eksterne bevillingsgivere og dermed samfundet.

Medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende

DTU finder det ikke hensigtsmæssigt, at udkastet taler om medbestemmelse og medinddragelse som om, det er to sider af samme sag. Det er det efter DTU's opfattelse ikke, og ved at insistere på, at studerende og medarbejdere skal sikres medbestemmelse, bringer ændringsudkastet reelt universiteternes enstrengede ledelsesstruktur i spil – også selvom udkastet til bemærkninger taler om det modsatte. Det er efter DTU's opfattelse at vende tilbage til tiden før universitetsreformen, hvis loven udformes sådan, at beslutningskompetence skal lægges i organer. Det er helt afgørende, at princippet om et personbåret ledelsesansvar fastholdes.

Noget andet er, hvordan ledelsesansvaret forvaltes, og DTU er principielt helt enig i, at god ledelse udøves ved at medinddrage de medarbejdere og de studerende, som omfattes af ledelsens beslutninger. DTU er derfor enig i, at det kan være hensigtsmæssigt, at man i loven indskriver en overordnet målsætning om, at bestyrelsen skal sikre medinddragelse af studerende og medarbejdere, således som det allerede sker på DTU. Der bør imidlertid præciseres, at realiseringen af denne overordnede målsætning kan ske gennem tilrettelæggelsen af ledelsesprocedurerne på universitetet frem for gennem etablering af nye organer, der vil indebære mere bureaukrati og flere administrative omkostninger. Akademisk Råd på DTU understreger værdien af, at medinddragelsen sker før beslutninger træffes. Der er efter rådets opfattelse kanaler nok, ad hvilke dette kan ske.

Det er således DTU's helt grundlæggende opfattelse, at de gældende regler og krav, hvorefter universiteternes aktiviteter er omfattet af:

- Samarbejdsudvalg (på DTU 1 hovedsamarbejdsudvalg og 28 lokale samarbejdsudvalg)

- Sikkerhedsudvalg (på DTU 1 hovedsikkerhedsudvalg og 28 lokale sikkerhedsudvalg),
- Studienævn (på DTU 19 institutstudienævn og 2 tværgående uddannelsesudvalg),
- Ph.d.-studienævn (på DTU 1 tværgående ph.d.-studienævn og 5 disciplinorienterede ph.d.-udvalg),
- Ph.d.-skoler (på DTU 19 institutbaserede ph.d. skoler)
- Akademisk Råd (på DTU 1 fælles akademisk Råd)
- Bestyrelsen

indebærer en grundlæggende, og i forhold til andre (også offentlige) organisationer og virksomheder, tydelig inddragelse af medarbejdere og studerende på såvel fælles niveau som på institutniveau. DTU finder derfor etablering af yderligere nye organer - ud over ovennævnte 106 - for at udgøre et kompetencemæssigt problem i forhold til gældende regler, såvel som uden et reelt indhold i forhold til at sikre en medinddragelse af og medbestemmelse for studerende og medarbejdere, der ikke allerede eksisterer. DTU skal derfor påpege behovet for, at det i lovforslaget tydeliggøres, at der med forslaget ikke er tilsigtet etablering af yderligere organer, hvilket bemærkningerne (til nr. 4) måske vil kunne give anledning til at tro.

Det fremgår af forslaget (nr. 19), at rektor ikke længere er født formand for akademisk råd. Akademisk Råd på DTU finder, at denne bestemmelse er udtryk for, at medarbejdere og studerende får mindre mulighed for medbestemmelse og medinddragelse ved, at universitetets rektor hverken er tvungent medlem eller født formand. Dette synspunkt synes at kunne tilgodeses ved, at det i forslaget gøres tvungent, at rektor er formand for akademisk råd, når et sådant oprettes på fælles niveau.

I forlængelse af det ovenfor anførte forudsætter DTU, at bemærkningerne i lovforslaget, om at medinddragelse og medbestemmelse ikke skal opfattes som et brud på den entydige ledelsesstreng, opretholdes, og vil udgøre det primære fortolkningselement i forbindelse med vurderingen af universitetets vedtægt og ministerens godkendelse heraf.

Opfølgning på Finansministeriets selvejer rapport

DTU finder, at det umiddelbart er vanskeligt at gennemskue de fulde konsekvenser af de påtænkte ændringer af regnskabsbestemmelserne. Det er naturligvis særligt problematisk, at det ikke af forslag og bemærkninger klart fremgår, om alle konsekvenser er bevidste og tilsigtede, eller om de er resultatet af, at forslaget ikke er fuldt gennemarbejdet. Samlet fremstår ændringsforslagene imidlertid som et udtryk for et angreb på det selveje, som blev etableret med DTU-loven og senere bekræftet under efterfølgende universitetslove. DTU's bestyrelse og daglige ledelse har inden for disse rammer til opgave at udvikle og drive universitetet til gavn for samfundet og mest effektivt med de midler, der er til rådighed. Det er derfor udtryk for en fejltænkning, at DTU for at drive universitetet professionelt og effektivt skal spekulere i hvilke dispensationer, der er nødvendige for den fortsatte virksomhed, og som måske kan opnås ved ministeriel velvilje. Det er DTU's helt klare opfattelse, at hvis lovgiver vil gennemføre ændringer i rammebetingelserne for universiteternes virke, så bør det ske ved direkte pålæg, og så længe det ikke sker, vil DTU's bestyrelse og ledelse kunne arbejde videre i tillid til, at de grundlæggende spilleregler for selvejet fortsat er gældende.

De forhold, som DTU umiddelbart finder giver anledning til bekymring, er:

- Det synes at være en konsekvens, at Finansudvalget fremover skal godkende anlægsprojekter på mere end 60 mio.kr. DTU har som en del af sit selveje, der også omfatter ejerskab til

bygninger, ved Aktstykke nr. 185 fået godkendt en grænse på 100 mio.kr. Det er vigtigt for DTU's selveje, at det kan bekræftes, at denne grænse fortsat er gældende, og om muligt ses den gerne hævet.

- Der synes i forhold til afskrivningsreglerne at skulle ske en ensretning, hvorefter småinstitutioner og universiteter med milliardomsætning skal følge samme regelsæt. I stedet for standardisering burde man lade bestyrelsen fastlægge afskrivningsprincipper i den enkelte institutions Regnskabspraksis, idet der måske kunne overvejes en maksimalgrænse for driftsførelse af typiske anlægsaktiver på eksempelvis 500.000 kr., men således at den enkelte institution kan fastlægge lavere grænser.
- Det synes at blive et krav, at universiteterne fremadrettet vil skulle anvende de basissystemer, som Økonomistyrelsen stiller til rådighed. Det fremgår ikke, hvad der forstås ved et sådant basissystem, og dermed hvor omfattende kravene til tilpasning af DTU's subsystemer vil være. Det ligger dog klart, at uanset hvilken betydning, der lægges i "basissystem" så vil krav om at DTU skal bruge et sådant være et alvorligt indgreb i DTU's selveje, fordi det drastisk reducerer ledelsens muligheder for selv at tilrettelægge optimeringer og rationaliseringer af en række administrative systemer. DTU er i øjeblikket ved at implementere en overgang til Oracle for hele universitetet som led i en harmonisering af økonomistyringen af det fusionerede universitet. En sådan overgang – som DTU har valgt ud fra et overordnet ønske om at styrke mulighederne for en økonomistyring af det samlede universitet – er ressourcekrævende, og enhver anvendelse af ressourcer til administrative formål har som ultimativ målestok, at den skal kunne forsvares over for den alternative anvendelse af ressourcerne til universitetets hovedformål. DTU vil også fremover træffe afgørelse om administrative systemer under hensyn til resourceovervejelser og de udfordringer universitetets administration i øvrigt står over for. De administrative omkostninger ved en tvungen overgang til fælles systemer vil være betydelige og for DTU's vedkommende overstige 100 mio.kr. Dette forhold bør eksplicit angives under lovforslags administrative og økonomiske konsekvenser.
- Det synes også at blive et krav, at IT-investeringer over 10 mio. kr. skal forelægges It-projektrådet. Den beløbsmæssige grænse i sig selv forekommer – set i forhold til universiteterne virksomhed, størrelse og omsætning – at være ude af proportion og udtryk for et hidtil uset ønske om detailstyring og kontrol. Og ydermere, da de fleste IT-investeringer på universiteterne er forskningsunderstøttende eller i sig selv forskningsprojekter, er kravet set fra DTU's side et indgreb i den institutionelle forskningsfrihed.
- Den påtænkte harmonisering vil have alvorlige – og formentlig utilsigtede - konsekvenser for universiteternes muligheder for at tilrettelægge en effektiv økonomistyring, da der synes at være en forventning om, at universiteterne tilpasser sig helt ned på registreringsniveau ved anvendelse af en fælles, statslig kontoplan. Det er DTU's vurdering, at der på dette punkt udestår et arbejde med at udrede, på hvilke niveauer der med rimelighed kan forventes rapportering fra universiteterne, og dermed en diskussion af, hvilke krav der med rimelighed – og respekt for selvejet – kan stilles til institutionskontoplaner.
- Endelig finder DTU det, som nævnt under de generelle bemærkninger, helt ude af trit med bestyrelsernes rolle og ansvar på det selvejende universitet, at lovforslaget giver ministeren mulighed for at pålægge bestyrelsen at udpege en ny institutionsrevisor, såfremt denne ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravet til god offentlig revisionsskik. Det fremgår således af lovforslaget (nr. 41), at ministeren af egen drift eller efter ønske fra Rigsrevisor kan pålægge be-

styrelsen at udskifte institutionsrevisor, hvis denne ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til god revision m.v. DTU skal påpege, at indførelsen af en sådan regel er et brud på "good governance". I.h.t. universitetsloven er det bestyrelsen, der som led i sit samlede økonomiske ansvar for universitetet udpeger institutionsrevisor. Ved at ministeren i.h.t. lovforslaget får tillagt kompetence til at blande sig i, hvem bestyrelsen udpeger som institutionsrevisor, påtager ministeren sig indirekte et ansvar for revisionen af universitetet, herunder dets årsrapport, hvilket ikke kun er i direkte strid med universitetslovens princip om universiteter med en ansvarlig bestyrelse som øverste myndighed, men også lovens fastlæggelse af, at det økonomiske ansvar og ansvaret for universitetets årsrapport ligger hos bestyrelsen. Ministerens kompetence bør være begrænset til at pålægge bestyrelsen at træde tilbage i de i § 11, stk. 2 og 3 anførte tilfælde.

Øvrige forhold

DTU har ingen bemærkninger til dette hovedelement.

Høringsbrev af 25. november 2010

DTU anerkender bestræbelsen på at skabe klarhed og mere enkelhed i reglerne der vedrører det internationale uddannelsessamarbejde. DTU har dog enkelte konkrete kommentarer:

Lovændringen giver formelt mulighed for udstedelse af joint degrees. Forslaget beskriver imidlertid udelukkende andre (end danske) universiteters mulighed for at lave en påtegning på det danske diplom og ikke danske universiteters mulighed for at påtegne et udenlandsk diplom, og der er ikke en beskrivelse af danske universiteters mulighed for at uddelegere kompetencen til at udstede diplomer. Universiteterne kan derfor nemt komme i den situation, at der skal udstedes to joint degrees, hvorved hele konceptet mister sin betydning.

Det fremgår af bemærkningerne, at kravet om gensidighed i udvekslingen og økonomisk balance fortsat håndhæves, lige som der fortsat skelnes mellem uddannelser, hvor uddannelsesopholdet er obligatorisk og hvor det er valgfrit. Det betyder, at det ikke vil være muligt at oprette uddannelser efter en Erasmus Mundus-model (således som det signaleres i lovforslagets bemærkninger), og kravet om gensidighed vil gøre det vanskeligt for danske universiteter at deltage i internationale uddannelseskonsortier, som har til formål at rekruttere internationalt.

Der angives i forslaget ikke et tidspunkt for, hvornår en akkreditering skal finde sted. Det er DTU's opfattelse, at akkreditering – som f.eks. ved Erasmus Mundus-uddannelserne – skal finde sted senest inden optagelse af de studerende.

Med venlig hilsen

Sten Scheibye
Bestyrelsesformand

Lars Pallesen
Rektor